

Bedduâ etmek faziletli bir iş değildir

“Bedduâ etmek ne gibi hallerde günah olur? Bedduânın tuttuğu nasıl anlaşılır?”

Dost-düşman kime karşı olursa olsun, bedduâ etmek; tel'in etmek, lânetlemek, birisine kötü olması ve başına kötülük gelmesi için duâ etmek ve hakkında kötülük istemek demektir.

Bedduâ konumunda olan kişinin iki hâli vardır: Ya haklıdır, ya haksızdır.

1- Haksız ise, bedduâ yapmakla haddini aşmış ve hatta zulüm yapmış olmaktadır. Ki bu haramdır. Çünkü haksız bedduâ ancak “su-i zan”dan beslenir. Su-i zan ise, haramdır.¹

Lâf aramızda, aslında toplum olarak, zanlarımızın çoğu kötü cinstendir. Yani kulağımıza gelen bilgi ve haberlerde, ya da içimize düşen şüphelerde muhatabımız lehine delil varsa, ancak o zaman hüsn-ü zanna, yani iyi zanna gidiyoruz. Hâlbuki delil varken iyi zan sahibi olmak marifet değildir, faziletten de sayılmaz. Çünkü zaten muhatabımızın delili, kötü zan kapısını kapamıştır.

Biz; muhatabımızın elinde delil varken değil, delil yokken; göstergeler muhatabımızın aleyhine işliyor gibi görülmeye yüz tutmuş iken; muhatabımızı içimizde mahkûm etmeye meyletmişken; kulağımıza muhatabımız aleyhine sözler gelmeye başlamışken; muhatabımızı yargısız infaza kurban etmeye değil, hüsn-ü zanna, yani muhatabımız hakkındaki iyi zannımızı bozmamaya, kulağımıza gelen veya içimize doğan kötülük düşüncesini de muhatabımız lehine tevil etmeye memur ve vazifeliyiz. Yüce dînimiz zanna dayalı bilgilerde muhatabımızı bizim şerrimizden korumuştur. Ki, sû-i zannın hemen arkası, çoğu zaman bedduâdır. Bedduâları araştıralım, inceleyelim: Esefle göreceğiz ki, büyük çoğunluğu haksızdır, yani su-i zandan beslenmektedir. Böyle haksız yere yapılan bedduâlar, tel'inler, lânetlemeler, Allah nezdinde makbul de değildir. Çünkü haklılık yoktur, çünkü su-i zanna dayanmaktadır, çünkü gerçeklerden uzaktır.

2- Haklı konumda olana gelince, eğer insaf sahibi ise bedduaya yol vermez. Ya ıslahı

için duâ eder. Ya da, çok rencide olmuş ise, onu, Allah'ın adaletine, cezasına, celâline, kahrına ve kibriyâsına havale etmekle, yani Allah'a ısmarlamakla yetinir.

Haklı olan kişinin böyle bir havalesini ise Cenâb-ı Hak çoğu zaman makbule şayan bulur, kabul eder ve onun hakkını ondan misli bir ceza ile alır.

Fakat buradaki havalenin dil ile çok galiz tabirlerle, sövüp saymakla, bağırıp çağırarak yapılmasına gerek yoktur. Esasen, böyle galiz tabirler, sövmek ve saymaklar kişiyi, Allah nezdinde haklı iken, haksız duruma da düşürebilir. Çünkü karşı tarafın el ile verdiği zararı, kendisi de dil ile vermiştir, hakkını dili ile kendisi almıştır, Allah'ın adaletine bırakmamıştır.

Bir kişinin haksız yere kalbinin incitilmesi, gönlünün kırılması, gözlerinin yaşarması esasen fitrî bir bedduâ hâlidir. Ve asıl bedduâ dili de budur. Dilinin hiçbir biçimde tel'in ifadesi okumasına, yani bedduâ etmesine gerek yoktur. Çünkü Allah, Ahkemü'l-Hâkimîn'dir; hâkimlerin Hâkim'idir. Erhamü'r-Râhimîn'dir; merhametlilerin en merhametlisidir. Masumların, mazlumların, dilsizlerin, yavruların, çaresizlerin, kimsesizlerin, hayvanların hal dili ile çaresizlik içinde yaptıkları beddualardan sakınmalıdır.

Haklı konumda olduğumuz halde bedduâ yapmamak ve muhatabımızın ıslahını dilemek, hidayeti için dua etmek, ahlâkımızın güzelliğini gösterir. Sünnet olan da budur. Yani zarar gördüğümüz birisinin, ıslahı için dua etmek sünnettir.

Hakkı tebliğ için Taif'e giden Peygamber Efendimiz (asm), burada hiçbir güleryüzle karşılaşmamakla beraber, Taiflilerin küstahça hakaretlerine, ağır sözlerine ve ezalarına maruz kalmıştı. Bununla bırakmadılar; ne kadar ayak takımı, sokak genci ve köle varsa, Fahr-i Kâinat Efendimiz'in (asm) üzerine saldırttılar. Gözü dönmüş kendini bilmezler, İki Cihan Güneşini (asm) taşa tuttular. Öyle ki, taşların acısından Peygamber Efendimiz (asm) yürümekte zorlanıyor, oturuyor; fakat vicdan yoksunları yeniden taşa tutuyorlar, Allah Resulünü (asm) kalkmak ve uzaklaşmak zorunda bırakıyorlardı. Mübarek vücudu yara almıştı, ayakları kan içinde kalmıştı. Kendisini bir bağın içine attı ve Allah'a şöyle dua etti:

“Allah'ım! Eğer Sen bana karşı gazaplı değilsen, çektiğim mihnetlere, belâlara hiç aldırman. Bununla beraber, Senin koruyuculuğun, bunları da göstermeyecek kadar geniştir. Senin gazabına uğramaktan, ya da hoşnutsuzluğuna düşmekten, Senin o karanlıkları yırtan, parlatan ve dünya ve âhiret işlerini yoluna koyan İlâhî nuruna sığınıyorum. Sen razı olasıya kadar affını diliyorum. Allah'ım, beni affet! Her kuvvet ve her kudret ancak Seninle kaimdir.”

Sonra Hazret-i Cebrail (as) ile birlikte dağlar meleği görüldü. Hazret-i Cebrail (as);

“Şüphesiz Allah, kavminin sana neler söylediğini işitti. Sana şu dağlar meleğini gönderdi. Kavmin hakkında dilediğini yapmak üzere onlara emredebilirsin” dedi.

Dağlar meleği, emretmesi halinde, kaşla göz arasında müşriklerin üzerine Ebû Kubeys dağı ile Kuaykian dağlarını yıkarak müşrikleri helâk edebileceğini belirtti. Fakat Rahmet Elçisi Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) şöyle buyurdu:

“Hayır, ben böyle bir şey istemem. İstediğim tek şey, Allah’ın, bu müşriklerin sulbünden, yalnız Allah’a ibadet eden ve hiçbir şeyi Allah’a ortak koşmayan bir nesil meydana çıkarmasıdır.”²

Demek, haklı da olsak, bedduâya sarılmak fazilet değil, şeref değil, marifet değil, insaf değil, erdem değildir.

Dipnotlar:

1- Hucurât Sûresi, 49/12

2- Buhârî, Bed’ü'l-Halk, 9/1333; Tecrit Terc. 2/759